

KAINUUN kärkihankkeet

Kainuun liitto

KAINUUN POSITIIVISEN RAKENEMUUTOKSEN TUKEMINEN

Kasvua Kainuuseen -ohjelman toteuttaminen mahdollistaa positiivisen rakennemuutoksen maakunnassa. Keskeisiä toimenpiteitä ovat:

OSAAVAN TYÖVOIMAN SAANNIN VARMISTAMINEN

- osaavan työvoiman saatavuutta tukevat hankkeet ja pilotoinnit: Silta-sopimuksen tehokas hyödyntäminen, työvoiman saatavuuden kunta- ja alakohtaisen osuvuuden parantaminen
- alueen vetovoimaisuutta vahvistavat toimenpiteet: aluemarkkinointi ja maineyö, mukaan lukien oppilaitosten yhteismarkkinointi
- liikkuvien vuokratyöntekijöiden sitouttaminen alueelle

OSAAMISKESKITTUMIEN VAHVISTAMINEN

- Joka maakunnassa pitää olla yliopisto tai korkeakoulu:
- Kajaanin yliopistokeskuksen ja ammattikorkeakoulun opetus-, tutkimus- ja kehitysresurssien vahvistaminen ja suuntaaminen akuutteihin koulutus- ja osaamistarpeisiin

- Kainuun ammattiopiston resurssien vahvistaminen
- ammatillisen koulutuksen reformi tulee hyödyntää Kainuussa täysimääräisesti, mikä tarkoittaa opintojen suorittamista yhä enemmän yritysympäristöissä ja toiminnan kohdentamista alueelle uudella toimintatavalla paikallisten tarpeiden mukaisesti
- älykkään erikoistumisen strategian (ÄES) mukaisen Kainuun kannalta kriittisen innovaatiotoiminnan tukeminen liittyen teknologiateollisuuteen, biotalouteen ja kaivosteollisuuteen sekä hyvinvointi- ja terveysalaan (mukaan lukien liikunta, urheilu ja aktiiviteettimatkat)
- teollisuuden ja palvelujen liiketoiminta-ekosysteemien tarvitseman osaamisen ja investointien varmistaminen: *mittaustekniikka, Renforsin ranta, peliala ja audiovisuaalinen osaaminen, Vuokatti, Woodpolis-Kantola teollisuusalue, luonnon-tuoteala (erityisesti marja-ala)*
- mekaanisen puunjalostuksen osaamiskeskittymän luominen
- koulutusvienti Aasiaan: korkeakoulutasolla erityisesti peliala (Intia) ja yleissivistävän koulutuksen tasolla leirikoulutoiminta (Kiina)

KAINUUN SAAVUTETTAVUUDEN PARANTAMINEN (liikennejärjestelmä)

VALTAKUNNALLISET RUNKOVERKKOLINJAUKSET JA EU:N TEN-T-VERKOSTO

- Runkoverkkojen pitää ulottua kaikkiin maakuntakeskuksiin ja kansainvälisille rajanylityspaikoille.
- Oulu-Kajaani-Vartius -yhteys TEN-T-verkkoon

KAINUUN LENTOLIIKENTEN PALVELUTASON JA SAAVUTETTAVUUDEN PARANTAMINEN

- matkaketjuja tukevat ratkaisut, jotka palvelevat koko aluetta, myös Kuhmoa ja Suomussalmea; aikataulujen ja vuorovälien uudelleen tarkastelu
- lentoaseman kehittäminen Helsinki-Kajaani reitin matkustajamäärää kasvattamalla; lentokentän nimeäminen brändinimellä
- vakiintuneesti toimiva lentotaksisyhteys jokaiselle lentoyhteydelle
- Kuhmon ja Suomussalmen pienlentokenttähankkeet

ELINKEINOELÄMÄLLE TÄRKEIDEN MAANTIEYHTEYKSIEN KEHITTÄMINEN

- valtatie 5 keskeiseksi kehittämiskohteeksi runkoverkkoyhteytenä valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan; sen nopeutta ja sujuvuutta parantavat investoinnit

- valtatie 22:n parantamisinvestoinnit ja tieluokituksen nosto (Vartiukseen saakka)

- Kajaani-Sotkamo seudullisen yhteysvälin parantaminen
- metsä- ja maataloutta palvelevan alemman tieverkon kehittämistarpeiden priorisointi

- alueellisesti merkittävien yhteyksien (valtatiet 78 ja 89 sekä Puolanka-Utajärvi M/ 837) * kehittäminen yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan kanssa

- Kajaani-Kokkola maantieyhteyden kehittäminen

- Yleisille teille tarvitaan yli hallituskausien ulottuva korjausvelkaohjelma, jolla korjausvelkaa pienennetään. Tämän tulee koskea myös alempiasteista tieverkkoa. Yhdysteiden päällysteiden uusimisväli tulee puolittaa 50 vuodesta 25 vuoteen

KAINUUN RAUTATIEYHTEYKSIEN NOPEUTTAMINEN

- Porvoo-Kouvola -ratayhteyden (itärata) edistäminen kaavoituksessa ja suunnittelussa
- Savonradan yhteysnopeuksia parantavat hankkeet ja Savon radan saaminen seuraavaksi valtakunnalliseksi ratakannakkeeksi

- Iisalmi-Ylivieska -ratayhteyden sähköistäminen
- Kontiomäki – Suomussalmi radan perusparannus
- vuoden 2050 tavoitteena kehärata Nurmekselta Kuhmoon ja Suomussalmelle ja sieltä Kuusamon kautta Rovaniemelle

TIETOLIIKENNEYHTEYKSIEN JA DATAPALVELINKESKUSTEN KEHITTÄMINEN

- Koilliskaapeli-hankkeen edistäminen kansainvälisessä yhteistyössä ja Suomen -yhteyksien valmistelu
- sähköverokannustimien saaminen palvelin-keskusten kilpailukyvyyn parantamiseksi

- Renforsin Rannan datakeskusten kehittäminen ja alan osaamisen kasvattaminen
- Sähkön siirtohintojen tasapuolisuuden takaaminen koko maassa
- Porrastetun sähköveron käyttöönotto Suomessa

KULJETUSTUKI

- Varmistetaan alueellisen kuljetustuen jatkuminen vuoden 2019 jälkeen ja nostetaan se pohjoismaiselle tasolle
- Kuljetustukea ei tule sisällyttää maakunnan yleiskatteellisen rahoituksen piiriin, vaan sen tulee olla valtion erillirahoitusta

INVESTOINTIEN VARMISTAMINEN EDUNAJAMISEN KEINON

- KaiCell Fibers Oy:n biojalostamo Paltamoon: investointipäätöksiä tuleva yhteistyöprosessi käyntiin (vrt. Hanhikivi-projekti)
- Terrafame Oy:n uusinvestoinnit akku-mineraalien ja uraanin tuottamiseen
- Kuhmon Kantolan alueen yritysinvestoinnit tuotantovolyymien ja jalostusasteen nostamiseen
- metsäbiotalouden sivuvirtojen hyödyntämiseen liittyvät investoinnit (Kajaanin Renforsin ranta, St1, Kuhmon Woodpolis-Kantola teollisuusalue)
- Kainuun matkailusektorin investoinnit, mm. Hossa, Vuokatti, Kuhmo, Suomussalmi, Ukkohalla, Paljakka; *matkailuinfran investointien vauhdittaminen täsmähankkein*
- investointien rahoitusinstrumenttien hyödyntäminen; *uusien riskirahoitusvaihtoehtojen hakeminen*

MAAKUNTA- JA SOTE-UUDISTUKSEN TOIMEENPANO (itsehallinnollisuus)

MAAKUNTIEN ITSEHALLINNOLLISUUDEN LAAJENTAMINEN

- maakuntien sopimuksellisen yhteistyön mahdollisuuksien laajentaminen (kunnat, muut maakunnat)
- Kainuun keskussairaalan säilyttäminen erikoissairaanhoidon ja ympärivuorokautisen päivystyksen sairaalana
- luontevien kuntayhteistyön muotojen mahdollistaminen lainsäädännöllä
- opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan kytkeminen tulevan maakunnan tehtäviin
- maakunnille aito mahdollisuus vaikuttaa palvelujen integrointiin, markkinoiden avaamiseen, valinnan vapauden laajuuteen ja aikatauluun

ALUEKEHITTÄMISEN RAHOITUSVÄLINEIDEN KOKOAMINEN JA ALUELÄHTÖISYYS

- Itä- ja Pohjois-Suomi rakennerahasto- ja maaseutuohjelma-alueena

- EU:n uusien rahoitusmuotojen, EU-rahastojen ja harvaan asutun alueen erityistuen varmistaminen

- kansallisten kasvupalvelujen asiantuntijaverkoston saatavuuden turvaaminen kaikille alueille

MAAKUNTIEN JA KUNTIEN RAHOITUKSEN VARMISTAMINEN

- maakuntien kaikkien tehtävien hoidon sekä asukkaiden palvelutarpeet ja tasa-arvoisen saatavuuden turvaava yleiskatteellinen rahoitus; *olosuhde-erojen huomiointi rahoituksen kohdennuksessa (asukaslukukriteerin painoarvo elinvoimatehtävissä on rahoituslakiesityksessä liian suuri)*
- maakuntien verotusoikeuden laajentamis- mahdollisuuksien perusteellinen selvittäminen (myös muut kuin tuloverot huomioiden)
- metsäerän oikeudenmukainen jakaminen kuntaverotuksessa

VALTION TOIMINTOJEN JA TYÖPAIKKOJEN SIOITTAMINEN KAINUUSEEN

- Ajasta ja paikasta riippumattomien valtionhallinnon tehtävien hoitamisen mahdollistaminen koko maassa, myös Kainuusta käsin. Työpaikkoja tulee julistaa avoimeksi myös paikkakunnilla, joissa henkilökunta nykyisin toimii (ei vain keskuksissa)
- Luonnonvarakeskuksen, Metsähallituksen, ja sen luontopalveluiden sekä muiden valtion laitosten toiminnan kehittäminen Kainuussa
- Luova-viraston palvelujen saatavuus ja paikallistuntemus turvattava
- Ystävyyden puiston lakisääteisen tutkimustoiminnan lisääminen Kuhmossa
- Maahanmuuttoviraston toiminnan jatkuminen ja vahvistuminen Kuhmossa

RAJAYHTEISTYÖN VAHVISTAMINEN

- Rajakuntafoorumi, painopisteiden määrittely yhteistyössä Kainuun liiton, Kuhmon ja Suomussalmen kesken
- Viisumikäytäntöjen joustavoittaminen: 72 tunnin viisumin mahdollistaminen matkailussa
- Green Belt -yhteistyön suuntaaminen luontomatkailua tukevaksi; Ystävyyden puisto 30 vuotta 2020
- mahdollisen yhteisen Unesco-biosfäärihankkeen toteuttaminen

Kainuun maakuntahallitus 25.2.2019

Kainuun liitto

PENTTI MALINEN
Maakuntajohtaja
pentti.malinen(at)kainuu.fi
044 7970 197

JOUNI PONNIKAS
Aluekehitysjohtaja
jouni.ponnikas(at)kainuu.fi
040 5740 804